

İşaratü'l-İ'caz'da Üstad iffet, hikmet ve şecaatten adalet doğduğunu söylüyor. Aynısını Eflatun da söylüyor. Bu bir tevafuk mu?

"Ey arkadaş! Şimdi hayali baştan çıkar, akli kafaya geçir. Evvelki iki yolun mağdub ve dâllîn yolu; hatarları pek çoktur, kıştır daim güz, yazı."

"Yüzde biri kurtulur: Eflâtun, Sokrat gibi. Üçüncü yol sehildir, hem karîb-i müstakimdir. Zayıf-kavî müsâvi; herkes o yoldan gider. En rahatı budur ki, şehid olmak ya gazi."(1)

Üstad Hazretleri yukarıda açık bir ifade ile [Eflatun](#) ve [Sokrat](#)'ın ehli necat olduklarını beyan ediyor. Felsefe yolunda gidip de nadiren kurtulan iki filozoftur, Eflatun ve Sokrat.

Sokrat ve Eflatun Yunan pagan inancında ilk olarak tevhidi ve Allah'ın bir olduğunu ifade eden filozoflardır. Zaten Sokrat'ın idam gerekçelerinden birisi de yerleşik şirk sistemine muhalefet etmesidir. Bu iki filozofa ehli iman demek bir sakınca yoktur.

Hatta İbn-i Sina ve Farabi gibi İslam filozofları Eflatun ve Sokratın nebi olabileceklerini iddia ediyorlar. Malum, hadiste yüz yirmi dört bin nebini geldiği bildirilmiştir. Bunlardan sadece yirmi sekiz tanesi Kur'an'da hikaye edilmiş.

Diğer bir husus, filozoflar hiçbir hakikati bilememiş, bulamamış demek yanlış olur. Elbette onların de bildikleri ve buldukları hakikatler vardır ve eserlerinde bunları ifade etmişlerdir. Özellikle Sokrat ve Eflatun, filozoflar içinde ayrı bir değer ve imtiyaz sahibidirler.

Bir İslam alimi ile bir filozofun bir hakikatte ittifak edip tevafuk etmeleri şaşılacak bir husus değildir. Sonuçta her ikisinin de tahlil ettiği şey insan fitratıdır.

(1) bk. [Sözler, Lemeât.](#)